

ОБЩНСКИ НОВИНИ

С БЕЗКРАЙНО УВАЖЕНИЕ И ПОКЛОН КЪМ ГЕНЕРАЛ-МАЙОР ЦАНКО ДОЛЕНСКИ

На 24 август 2024 година, на 75 годишна възраст от този свят ни напусна генерал-майор Цанко Алипиев Доленски. Той е бивш главнокомандващ на Първа българска армия. Роден през 1949 година в село Плетена, община Сатовча. Генералът въпреки многото си звания и израстване до най-високите нива в йерархията на армията, за нас като жители на община Сатовча си остава една емблематична личност, отдала се на военното дело. Кариерата му е изпълнена с много признания, награди, почести и изключителните благодарности на населението на община Сатовча, на което е помагал безотказно, безусловно и непрестанно.

През 2016 получи нашето признание и беше удостоен с най-високото почетно звание, което Община Сатовча може да даде – Почетен граждани на община Сатовча.

Човек добър по природа, раздаващ се до краен предел, помагал по всякакъв начин на местните хора и институции, както и милеел за родния край.

Ние, ще го запомним като такъв!
Да бъде мир на душата му!
Поклон!

Сатовча, 26.08.2024 година

Д-р Арбен Мименов
Кмет на община Сатовча

БИОГРАФИЯ

Генерал-майор Цанко Алипиев Доленски е роден на 1 декември 1949 г. в село Плетена, община Сатовча. Завършва Вишето народно военно училище във Велико Търново през 1970 г. На 12 септември 1995 г. е назначен за заместник-командващ Първа армия. На 26 юни 1996 г. е освободен от длъжността заместник-командващ Първа армия и назначен за заместник-командир на Първи армейски корпус по бойната подготовка. На 19 август 1996 г. е освободен от длъжността заместник-командир на Първи армейски корпус по бойната подготовка и назначен за начал-

ник на управление „Военна полиция“ на ГЩ, считано от 1 септември 1996 г. На 22 април 1997 г. е освободен от длъжността началник на Управление „Военна полиция“ на ГЩ на БА и назначен за командир на Първи армейски корпус. На 7 юли 2000 г. е удостоен с висше военно звание генерал-майор, освободен от длъжността командир на Първи армейски корпус и назначен на същата длъжност. На 25 април 2003 г. е освободен от длъжността заместник-началник на Главния щаб на Сухопътните войски по подготовка на войските. През 2016 година, е удостоен за Почетен гражданин на община Сатовча.

ВАКАНЦИИТЕ ПРЕЗ 2024/2025 УЧЕБНА ГОДИНА

Общинска администрация – Сатовча, уведомява заинтересованите лица, че есенната ваканция на учениците ще бъде от 31 октомври до 3 ноември, пролетната от 29 март до 6 април, а за дванайсетокласниците – от 4 до 6 април. Това е записано в заповедта за определяне на графика на учебното време след приключилото обществено обсъждане. Всички те бяха детайлно разглеждани и много от предложенията са залегнали във финалния документ, който ще се прилага през учебната 2024/2025 година.

Припомняме, че в проекта на график, предложен от министерството, се предвиждаше ваканция от 10 последователни неучебни дни за учениците от 1. до 11. клас в периода 12 април – 21 април вкл., а за дванайсетокласниците 5 дни почивка – от 17 април до 21 април вкл. В това разпределение се включваха и почивните дни за Великден. В процеса на обществено обсъждане надделяха становищата пролетната ваканция да не се обединява с почивните дни за великденските празници. Затова и МОН се съобрази с многобройните предложения за разделянето ѝ от Великден и я измества в дните от 29 март до 6 април, а за дванайсетокласниците – от 4 до 6 април.

Министерството взе предвид и постъпилите искания за промени в почивката за учениците по Коледа и Нова година. В проекта бе предложена по-дълга зимна ваканция от 13 дни (24 декември – 5 януари вкл.) за сметка на само три дни почивка в началото на ноември (1 ноември – 3 ноември) и един (4 февруари) между двата учебни срока. След множеството становища и предложения това бе преразгледано и коледната ваканция ще започне от 21 декември и ще продължи до 2 януари вкл., а междусрочната се измества на 5 февруари. Това позволява и увеличаване на есенната ваканция, която ще бъде от 31 октомври до 3 ноември.

За да се предложи този увеличен брой почивни дни, дните за провеждане на изпити от националните външни оценявания стават учебни за всички ученици. До сега за изпитите в 7. клас по български език и литература и по математика бяха в неучебни дни. През предходната година за първи път националното външно оценяване за 10. клас бе проведено в учебен ден, с което системата се справи без сътресения. Това ще се приложи през учебната 2024/2025 година и за 7. клас, което ще позволи повечето почивни дни през учебния срок.

За да се избегнат недоразумения, в заповедта, с която се определят датите за провеждане на изпитите е изрично записано, че за учениците в 7. и 10. клас, явяващи се на национално външно оценяване по български език и литература и по математика, учебният ден приключва с тяхното полагање. За останалите ученици директорите създават организация за провеждане на учебни занятия и дейности, като осигуряват възможности за работа по проекти, изнесени обучения, обучение от разстояние в електронна среда, и други подходящи форми, така че да не се пречи на провеждането на изпитите и да се гарантира спокойствие за явяващите се на тях. За създадената организация директорите на училищата издават заповед и информират родителите.

Датите за изпити от националните външни оценявания по български език и литература и по математика остават, както бяха предложени в проекта на МОН – съответно 18 и 20 юни (7. клас) и 13 и 16 юни (10. клас). За четвъртокласниците изпитът по български език и литература ще бъде на 3 юни, а този по математика – на 4 юни. Задължителните държавни зрелостни изпити и държавният изпит за придобиване на професионална квалификация ще са на 21 и 23 май.

В резултат на постъпилите становища по време общественото обсъждане на проекта на график на учебното време вторият учебен срок за учениците от 1. до 3. клас ще приключи на 2 юни 2025 г., за дванайсетокласниците на 15 май, а за учениците от 4. до 6. клас на 16 юни.

Преди да утвърди графика МОН анализира обстойно всички постъпили предложения в хода на общественото обсъждане. Общото във всички тях бе желанието за повече, по-дълги и по-равномерно разпределени почивки за ученици и учители в рамките на учебното време. Такъв винаги е бил и стремежът на Министерството на образованието и науката. Следва обаче да се отчитат различните нормативни изисквания при определяне на графика на учебното време. Императивно е регламентирано в нормативната уредба, че първият учебен срок е с продължителност 90 учебни дни за всички класове и различен брой учебни дни за втория учебен срок за различните класове – 65 учебни дни за учениците от 12. клас, 70 учебни дни за учениците от 1.-3. клас, 80 учебни дни за учениците от 4.-6. клас и 90 учебни дни за учениците от 7.-11. клас. Затова и всички предложения за промяна в графика на учебното време следва да се съобразяват с тези изисквания.

Наред с това съществуват и традиционни обществени нагласи, като напр. учебните занятия да приключват в рамките на юни, които не позволяват без създаване на нужните условия на средата и без широк обществен дебят да се пристъпи към изместване на края на учебните занятия през юли.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

ПО ПОВОД 6-ТИ СЕПТЕМВРИ – ДЕН НА СЪЕДИНЕНИЕ-

Уважаеми жители на община Сатовча,

6-ти септември е датата, на която отбелязваме Съединението на Княжество България с Източна Румелия. На тази дата показваме своите ценности, национална принадлежност и българско самосъзнание! На този ден се навършват 139 години от едно от най-значимите събития в миналото ни – победата на българите над Берлинската несправедливост, превръщайки в реалност народните възжелания за териториална и държавна цялост на родината ни.

Ние, като наследници на славен народ, никога не трябва да забравяме ден като този. Ден, в който трябва да осмисляме идеята за Съединението и да я прилагаме във всеки един момент от живота си, за да продължим пътя на обединена България като равнопоставен член на Европейското семейство.

От името на екипът ми и лично от свое име пожелавам да има мир на земята, да бъде здраве и радост по домовете, и просперитет за страната ни.

Д-р АРБЕН МИМЕНОВ, Кмет на община Сатовча

Комисия за защита на потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Давайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

**2 Септември 2024 година, Понеделник,
Национален празник на Виетнам**

Националният празник на страната е Деня на независимостта /1945/. Отбелязват се и годишнина от провъзгласяването на Декларацията за независимост на Виетнам и за образуване на Демократична република Виетнам.

**5 Септември 2024 година, Четвъртък,
Ден на Майка Тереза**

**6 Септември 2024 година, Петък,
Годишнина от Съединението на България**

Официален празник честваш Съединението на Княжество България с Източна Румелия. След Берлинския конгрес от 1878 г. България е разделена на Княжество България и Източна Румелия (в пределите на Османската империя). Останалото под османска власт, българско население се стреми към обединяване с освободените българи. Така, през 1880 г. е създаден Българският таен централен революционен комитет (БТРЦК), чиято основна задача е да осъществи обединението на Княжеството с Източна Румелия. За да се координира работата с месното население се учредяват и комитетите - „Съединение“. През февруари 1885 г. начело на БТРЦК застава Захари Стоянов, който подкрепя идеята Съединението да стане под скиптъра на княз Александър Батенберг. Ролята на българския княз в този момент е решаваща, защото ако той (в качеството си на лоялен васал на Османската империя) откаже да признае актът на Съединението, въпреки силната народна воля начинанието губи смисъл и било обречено на неуспех. Според някои от българските историци пред българския княз не е имало дилема, тъй като той чисто политически не е могъл да откаже да признае Съединението, защото това автоматично означавало да бъде свален от престола. Но независимо какви са били историческите условия и неговите лични подбуди, мъжеството му да подкрепи присъединяването на Източна Румелия е важна гаранция за успеха на делото. На 6 септември 1885 г. в Пловдив навлизат отрядите на Чардафон Велики (Продан Тишков) и майор Данаил Николаев. Арестуван е областният управител на Източна Румелия - Гаврил Кръстевич. Създадено е временно правителство начело с д-р Георги Странски, което обявява присъединяването на Източна Румелия към Княжество България. Два дни по-късно Батенберг с нарочен манифест утвърждава присъединяването на областта и приема да бъде титулуван напред като княз на Северна и Южна България. Князът лично пристига в Пловдив и определя за свой помощник в Южна България д-р Странски. След продължителна дипломатическа борба на Цариградската посланическа конференция (1885-1886) Съединението получава признание с подписването през 1886 г. на Българо-турска спогодба. За официален празник на страната е обявен с решение на Народното събрание от 18 февруари 1998 г.

Отбелязва се от 2004 г. с решение на Римокатолическата църква от 19 октомври 2003 г. Тогава на церемония в Рим, Италия, папа Йоан Павел Втори обявява майка Тереза за блажена. Годишнина от смъртта ѝ (5 септември 1997). Майка Тереза (ист. име Агнес Бояджиу) основава през 1950 г. в Калкута, Индия, ордена „Мисионери на милосърдието“, който има над 700 центрове в 133 страни по света. Тя е носителка на Нобелова награда за мир за 1979 г.

**8 Септември 2024 година, Неделя,
Малка Богородица**

Денят, в който се е родила Св. Дева Мария, майка на Сина Божий Исус Христос - Спасителя на света, е един от 12-те най-големи християнски празници, известен в народната традиция като Рождество на Пресвета Богородица (Малка Богородица). Родителите на Светата дева - праведните Йоаким и Ана били щедри и милостиви, но бездетни хора от Назарет. Погълнат от скръб, Йоаким отива в пустинята, където прекарва в строг пост и молитва 40 дни. Ана също се моли горещо на Бога да я дари с рожба. Господ Бог чува молбите им. Пред Света Ана се явява ангел, който ѝ казва, че ще роди благословена дъщеря на име Мария, заради която ще бъдат благословени всички земни родове. Когато малката Мария навършва три години, родителите я завеждат в Йерусалимския храм и така изпълнили обещанието си да предадат своята единствена рожба в служба на Бога. Мария остава да живее в храма като приема върху себе си дълга да лекува в скръбта им всички самотни и изоставени хора. Напуска земния живот на 64-годишна възраст. Това е един от трите големи Богородични празници на Православната църква, на 8 септември (21 септември ст. стил) Божията майка се почита като пазителка на християнското семейство и покровителка на родилката и детето. На много места се спазва традицията да се замесва и опича малка питка, намазана с мед за родилката, наречена „Богородична питка“. По стара традиция на този ден имен ден празнуват всички малки Марии.

Ден за ликвидиране на неграмотността

Отбелязва се от 1966 г. с решение на 14-та сесия на Генералната конференция на Организацията на ООН по въпросите на образованието, науката и културата (ЮНЕСКО). Годишнина от откриването в Техеран, Иран, на Световната конференция на министрите на образованието за ликвидирането на неграмотността (8-19 септември 1965).

КОНКУРС ЗА СЦЕНАРИЙ ЗА ТЕАТРАЛЕН ЕТЮД/МОНОЛОГ

Организатори: „Театрална работилница за мечти“ и Общински младежки съвет-Асеновград

Регламент:

1. Цел на Конкурса

Конкурсът има за цел да повиши осведомеността и да насърчи общественото внимание към проблема с насилието в обществото (над мъже, жени и деца) чрез творчески изразни средства като театрален етюд или монолог.

2. Участници

Конкурсът е отворен за участие на всички желаещи, без ограничения за възраст, професия или националност.

3. Тематика

Сценариите трябва да се фокусират върху темата за насилието над мъже, жени и деца, като се стремят да предадат силно послание за неговото предотвратяване и премахване.

4. Условия за Участие

· Всеки участник може да подаде до два сценария.

· Сценариите трябва да бъдат оригинални произведения на участниците.

· Сценариите трябва да бъдат написани на български език.

· Дължината на етюда или монолога не трябва да надвишава 10 минути при изпълнение.

· Сценариите трябва да бъдат подадени в електронен формат (PDF или Word).

5. Критерии за Оценка

Сценариите ще бъдат оценявани въз основа на следните критерии:

· Творческо изразяване и оригиналност.

· Дълбочина и точност на посланието.

· Емоционално въздействие.

· Структура и яснота на текста.

6. Подаване на Заявки

Сценариите трябва да бъдат прикачени към онлайн бланката за участие. Ако някой има проблем с прикачането на своя сценарий, нека го изпрати на електронен

адрес: omsasenovgrad@gmail.com, като ясно посочите, че участвате в Конкурс за Сценарий за Театрален Етюд/Монолог.

Всяка заявка трябва да включва: име на автора, възраст, контакти (телефон и имейл), кратка биография (до 100 думи).

7. Срокове

Краен срок за подаване на сценариите: 12.10.2024г.

Обявяване на победителите: след изтичане на крайния срок ще се свържем с Вас.

8. Награди

Избраните етюди/монологи ще бъдат представени на сцена, част от кампанията „ЗАД ЗАВЕСАТА НА НАСИЛИЕТО“ Всички участници ще получат сертификати за участие.

9. Жури

Сценариите ще бъдат оценявани от компетентно жури, включващо театрални режисьори, сценаристи и експерти в областта.

10. Авторски Права

С участието си в конкурса, участниците се съгласяват сценариите им да бъдат използвани за целите на кампанията, като се запазват авторските им права.

11. Допълнителни Условия

Организаторите, в лицето на „Театрална работилница за мечти“ и „Общински младежки съвет-Асеновград“, си запазват правото да не допуснат до участие сценарии, които не отговарят на темата или не спазват регламента.

За допълнителна информация и въпроси, моля свържете се с нас на omsasenovgrad@gmail.com.

Линк: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScqa3vViNHGJWhpnoCeyqqI0agrl444il3C_hSM8AdRcdDfQ/viewform

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: sатовчабл@abv.bg

ПРИТЧА: КАКВОТО ПОИСКАШ, ТОВА ПОЛУЧАВАШ...

Сърдата жена пътувала в автобуса и си мислила: - Пътниците са простаци и грубияни. Съпругът ми - пияница. Децата - хулигани. А аз съм толкова бедна и нещастна... Зад нея стоял един ангел хранител с бележник и записвал всичко съвсем точно: 1. Пътниците - простаци и грубияни. 2. Мъжът - пияница... и т.н. След това го прочел отново и се замислил: - За какво ѝ е нужно всичко това? Но след като настоява, ще бъде изпълнено... Защо хората си крещат един на друг? Един ден учителят попитал учениците си: - Защо хората повишават глас, когато се карат? - Вероятно губят търпение - предположили те. - Но защо ще повишават глас, след като другият човек е до тях? - попитал учителят. Учениците озадачени, свили рамене. Те никога не били се замисляли върху това. Тогава учителят казал: - Когато хората се карат и негодуванието между тях се увеличава, сърцата им се отдалечават. А заедно с тях се отчуждават и душите им. За да се чуят един друг, те трябва да повишават тон. И колкото по-силна е тяхната обида и гняв, толкова по-силно крещат. А какво се случва, когато хората се обичат? Те не повишават глас, а говорят

тихо. Техните сърца са много близко. - А какво се случва, когато хората са влюбени? - попитал учителят. - Те дори не говорят, а само шепнат. И понякога дори не са нужни думи - очите им казват всичко. Не забравяйте, че кавгите ни отделят един от друг, а думите, изречени с висок тон, увеличават разстоянието многократно. Не злоупотребявайте, защото ще дойде ден, когато разстоянието между вас ще се увеличи толкова много, че няма да можете да намерите път обратно.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

КАК ХОРА С УВРЕЖДАНЕ ДА ПОЛУЧАТ ПОМОЩНИ СРЕДСТВА ОТ НЗОК

Кой има право да получава помощни средства от НЗОК?

Право на такива средства имат хора с увреждания, с валиден протокол от ЛКК/ТЕЛК/НЕЛК

Какви са стъпките за това, ако сте човек с увреждане и имате нужда от помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие (ПСПСМИ):

Да посетите ЛКК/ТЕЛК/НЕЛК, откъдето ще Ви бъде издаден електронен протокол/решение за предписване на ПСПСМИ;

Експертни комисии на НЗОК/РЗОК ще разгледат Вашето електронно заявление и ще издадат одобрение или мотивиран отказ за отпускане на предписаното Ви ПСПСМИ; срокът е 7 дни от постъпването на заявлението. Всяко одобрение ще съдържа данни за Вас и евентуално за упълномощеното от Вас лице (когато заявлението е подадено от него). Одобрението ще има регистрационен номер и дата на издаване. В него ще бъдат включени ПСПСМИ със съответните НЗОК-кодове;

Вие или упълномощеното от Вас лице ще бъдете информирани за одобрението или мотивирания отказ чрез писмено съобщение на посочена от Вас електронна поща и/или по телефон. Не е необходимо да посещавате офис на РЗОК;

Вие може да получите своето ПСПСМИ от всеки търговец на дребно, който е сключил договор с РЗОК, без териториално ограничение - т. е., навсякъде, където Ви е удобно, на територията на страната. За целта трябва да се идентифицирате пред избрания от Вас търговец чрез идентификатор – ЕГН, ЛНЧ, имена, номер и дата на одобрението за отпускане на ПСПСМИ.

Какво трябва да направите, ако Вашето помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие се нуждае от ремонт?

Вие или упълномощено от Вас лице трябва да подаде заявление за ремонтна дейност (по образец) до директора на РЗОК. Заявлението може да изпратите и с писмо с известие за доставяне (обратна разписка), чрез лицензиран пощенски оператор;

Експертна комисия в РЗОК разглежда и одобрява заявленията;

Директорът на РЗОК издава одобрение за ремонт на ПСПСМИ или мотивиран отказ. Мотивиран отказ се издава при несъответствие с условията, посочени в списъка-спецификация с ПСПСМИ и се изпраща с придружително писмо на посочения адрес на заявителя;

Всички търговците на дребно, които имат сключен договор с РЗОК, са задължени да предоставят ремонтни дейности на ПСПСМИ. За целта, Вие или упълномощено от Вас лице, трябва да се идентифицирате пред избрания от Вас търговец чрез идентификатор – ЕГН, ЛНЧ, имена, номер и дата на одобрение за отпускане на ПСПСМИ. По зададени критерии търговецът отбелязва в специализирания софтуерен продукт предоставената ремонтна дейност.

Трябва да знаете още:

Заявления за отпускане на ПСПСМИ на обща стойност до 1000 лв. се разглеждат от съответната РЗОК по постоянен или настоящ адрес.

Заявления за отпускане на ПСПСМИ на обща стойност равна или по-висока от 1000 лв. се разглеждат Централното управление на НЗОК.

Предписването на ПСПСМИ се извършва по спецификацията на НЗОК с код, без да се посочват конкретни търговски имена или фирми.

Предвидена е възможност за подаване на заявления за отпускане на ПСПСМИ на хартия в РЗОК, само когато заявлението не може да бъде подадено по електронен път от ЛКК/ТЕЛК/НЕЛК поради технически причини.

Кого да потърсите, ако Ви е нужна информация: Списъкът на експерти от РЗОК, които са контактни лица и подават информация към НЗОК за възникнали проблеми или казуси може да намерите на интернет страницата на НЗОК www.nhif.bg, рубрика „Помощни средства“.

Националната здравноосигурителна каса, съвместно с „Информационно обслужване“ АД работи по реализацията на технологична възможност, която да позволи хората с увреждания, подали заявления за отпускане на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия да бъдат уведомявани за постановеното решение чрез SMS и Viber съобщения.

КАКВИ СА СРОКОВЕТЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПАРИЧНОТО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ВРЕМЕННА НЕРАБОТОСПОСОБНОСТ?

Паричното обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване, трудова злополука и професионална болест се изплаща от първия ден на настъпването до възстановяване на работоспособността или до установяване на инвалидност.

Изключенията от това правило са две:

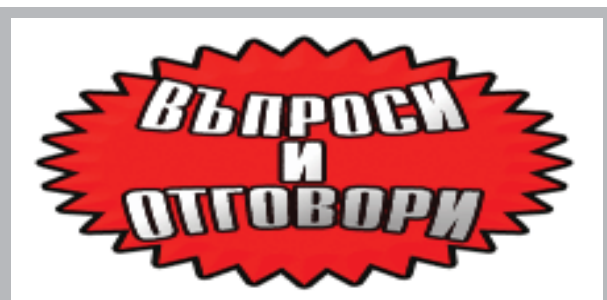
- когато временната неработоспособност поради общо заболяване, трудова злополука или професионална болест е настъпила до 30 календарни дни след прекратяването на трудовия договор или осигуряването, паричното обезщетение се изплаща за срока на работоспособността, но за не повече от 30 календарни дни. В тези случаи паричното обезщетение не се изплаща на лица, които получават пенсия или обезщетение за оставане без работа, определено съгласно нормативен акт. Изплатените парични обезщетения за временна неработоспособност се възстановяват от лицата за периода, за който им е отпусната пенсия, или им е изплатено обезщетение за оставане без работа;

- когато временната неработоспособност е настъпила преди прекратяване на срочни трудови и служебни правоотношения, договори за военна служба и договори за управление и контрол на търговски дружества, паричното обезщетение се изплаща за не повече от 30 календарни дни след прекратяване на правоотношенията или договорите. Ако временната неработоспособност е поради трудова злополука или професионална болест, паричното обезщетение се изплаща до възстановяване на работоспособността или до установяване на инвалидност.

Прекратява ли се обезщетението при бременност и раждане при прекратяване на осигуряването?

При прекратяване на осигуряването за общо заболяване и майчинство (например поради прекратяване на трудовото правоотношение на лицето) през време на получаване на обезщетение за бременност и раждане, на осигуреното лице се изплаща парично обезщетение до изтичане на целия срок на обезщетението за бременност и раждане – 410 дни, от които 45 дни преди раждането.

Въпрос: При рискова бременност с основание заплашващ аборт и препоръка от следящ бременността акушер гинеколог за домашно лечение в продължение на 30 дни, разбирам че трябва да премина през ЛКК. На какво основание тази комисия се заплаща?

Отговор на НЗОК: Не се дължи заплащане за прегледи и консултации, необходими за представяне пред ЛКК и за извършване на експертиза на работоспособността, извършени в лечебни заведения, сключили договор за оказване на медицинска помощ с НЗОК, с изключение на законово регламентираната потребителска такса (на ЛКК лицата заплащат потребителска такса, която към момента е 2.90 лв. или 1 лев за лицата, отговарящи на условията за навършени стаж и възраст). Бременните жени са освободени от заплащане на потребителска такса.

Когато лечебното заведение, в което има създадена ЛКК, няма сключен договор с НЗОК, оказаната медицинска помощ в резултат на извършената експертиза на работоспособността, се заплаща по цени, определени от лечебното заведение.

Въпрос: Има ли право личния лекар на детето да откаже да ми издаде направление за Микробиологично изследване на фецес, което да направим преди започването на новата учебна година? Според нея трябвало сама да си го заплатя и не се включвало в пакета полагащи се направления. До сега с такъв отговор не съм се сблъсквала от

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

СЕПТЕМВРИ 2024г.

До 10-ти септември:

ЗКПО

Деклариране на направените залози и данъка от организатори на хазартни игри и от оператори на телефонна или друга електронна съобщителна услуга за проведени през предходния месец хазартни игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга. Внасяне на този данък от операторите на телефонна или друга електронна съобщителна услуга.

До 14-ти септември:

ЗДДС

1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължимия ДДС за данъчния период - месец август.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период – месец август. Регистрираното лице, което през данъчния период – месец август изпраща или транспортира стоки от територията на страната до територията на друга държава членка под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

Забележка: Регистрирано лице, което през данъчния период – месец август е извършило вътреобщностни доставки, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия, или доставки като посредник в тристранна операция, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия подава VIES-декларация. Регистрирано лице, което прехвърля стоки, представляващи част от неговите стопански активи, от територията на страната до територията на Северна Ирландия под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

До 15-ти септември:

ЗКПО

Внасяне на месечните авансови вноски за септември за корпоративния данък по ЗКПО.

Наредба № Н-18 от 13.12.2006 г.

1. Подаване на данни от производител/вносител на фискални устройства за разчетени фискални паметни през месец август.

2. Подаване на данни от производител/вносител на фискални устройства за сервизните техники, имащи право да извършват сервизна дейност на произведените от тях ЕСФП, преминали обучение и получили сервизен ключ през месец август.

3. Подаване на данни от сервизна фирма на фискални устройства за издадените свидетелства за регистрация на фискални устройства, за прекъсване и започване на сервизното обслужване, както и за получени уведомления за загубване, повреждане или унищожаване на свидетелството за регистрация на фискалното устройство през месец август.

4. Подаване към НАП на стандартизиран одиторски файл от лица, регистриращи и отчитащи продажби с документ по чл. 52о от Наредба № Н-18, съдържащ информация за направените в електронния магазин поръчки, по които са извършени доставки на стоки/услуги през месец август.

Има ли право и по принцип да ми отказва направления, за прегледи при специалисти, при които се е налагало да ходим и са дали препоръка за продължаване година по-късно, а отговора да бъде, че преценката дали има нужда от направление е нейна? Как бих могла да процедирам в този случай?

Отговор на НЗОК: Възможно е при постъпване на децата в детски заведения (ясла, детски градини) или при извършване на преглед по друга причина, личният лекар/лекарят със специалност „Педиатрия“ да назначи медико-диагностични изследвания с „Направление за медико-диагностична дейност“ (бл. МЗ-НЗОК № 4), но той не е задължен да издава направления за изследванията, необходими на децата за постъпването им в детски заведения. НЗОК заплаща изследвания само при заболяване, диспансеризация, профилактика.

Профилактичните прегледи и изследвания, определени по вид и честота, на които подлежат децата, са посочени в Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията и за тях личният лекар или лекарят със специалност „Педиатрия“ издава направления.

В нормативната уредба не е записан точно определен брой направления, които здравноосигуреното лице може да ползва в рамките на календарната година. Издаването на медицински направления от общопрактикуващия лекар към лекар специалист или за медико-диагностични изследвания, става по негова преценка и при необходимост, в зависимост от здравословното състояние на пациента.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ПОЖЪЛТЯВАНЕ НА КРАСТАВИЦИТЕ ОТ СРЕДАТА НА ЛЯТОТО

Честа причина за пожълтяване на краставиците е пероноспорозата, известна още като кубинска или фалшива брашнеста мана. Това е едно опасно и доста често срещано заболяване, което застрашава растенията при отглеждане както на открито, така и в защитни съоръжения.

Първият очевиден признак на заболяването е пожълтяване на листата на краставиците под формата на петна с неправилна форма, ограничени от жилките. Появата на пероноспороза почти винаги означава край на сезона, защото стъблата могат да загинат в рамките на няколко седмици, а понякога дори дни. Обикновено бележи началото си от средата на лятото, но когато условията са благоприятни (висока влажност, много топло време, температурни колебания), тогава може да се развие и значително по-рано.

Какво представлява пероноспорозата?

Ако разгледаме и сравняваме болестите по краставиците, пероноспорозата заема едно от първите места по разпространение и честота на поява. Причинителят е гъбичен микроорганизъм от групата на Peronospora. Инфекцията се осъществява по въздушен път, започвайки с листата, но бързо се разпространява и върху стъблата на растенията. Тя не засяга директно самите плодове, но в резултат на прогресивното развитие на болестта, техния размер, структура и вкус се влошават значително.

Патогенът може да се съхранява дълго в растителните остатъци, семената и дори в почвата. През зимата не загива, а "оживява" със затопляне на времето.

Превантивните мерки са много важни, защото от появата на болестта до загуба на растенията понякога отнема само седмица. Гъбичните спори се размножават много бързо, а някои вредители (белокрилки, листни въшки и др.) допринасят за още по-интензивното им разпространение.

Причини и признаци на болестта

Сигнал за появата на пероноспороза по краставиците са жълтите ъгловати петна по листата, като старите се покриват по-активно. Ако предприемем незабавни мерки, тогава има шанс да съхраним по-голяма част от реколтата.

Друг очевиден признак е образуването на налеп върху долната част на листата, като петната бързо увеличават размера си. Листните пластини избледняват, сменят цвета си до кафяво, а след това изсъхват и падат. Процесът на формиране на плодове се нарушава.

Причините за развитие на кубинска мана са:

- висока влажност от преполиване или валежи;
- поливане със студена вода;
- задържане на влага в почвата;
- наличие на голямо количество плевели между култивиранията растения;
- температурни колебания.

Важно е да знаем, че колкото по-малко е разстоянието между отделните растения, толкова повече растения ще бъдат увредени и болестта ще се разпространи по-бързо.

Мерки за контрол и борба с пероноспорозата

Мерките за контрол трябва да бъдат изчерпателни, защото само така резултатът ще бъде бърз и ефективен: незабавно отстраняване на засегнатите листа и изгаряне, навременно третиране с подходящи фунгициди, профилактика на разпространение на патогена, намаля-

ване на нивото на влажност.

След отстраняване на засегнатите части мястото незабавно се третира с активен въглен. В периода на лечение поливането трябва да бъде преустановено или сведено до минимум.

Важно е да знаем, че заболелите вече части на краставиците не могат да бъдат възстановени.

За борба с пероноспорозата се използват подходящи фунгициди: Ридомил Голд Р 25 Г, Инфинито СК, Превикур 607 СЛ и др., а количествата и броя третираня са съобразени с препоръките на производителя. Спазването на карантинните срокове е задължително.

Профилактичните мерки са свързани с регулярно оглеждане на растенията, контрол на микроклимата при отглеждане в закрити съоръжения, правилно подхранване, използване на качествени и обеззаразени семена и спазване на сеитбообращението.

При установяване на пероноспорозата на ранен етап и предприемане на незабавни мерки шансовете да се запази реколтата са големи.

ХРУПКАВИ КАРТОФЕНИ КЮФТЕТА НА ФУРНА

Продукти:

- картофи - около 1 кг
- лук - 1 глава (малка)
- масло - 20 г (меко)
- яйца - 1 бр.
- магданоз - 3 - 4 с.л. пресен (наситнен)
- кашкавал - 50 г
- сол
- черен пипер
- сухари - 9 - 10 бр.

Начин на приготвяне:

Обелваме картофите и ги нарязваме на кубчета, слагаме ги да се сварят (като проверяваме с вилица от време на време).

Докато те се готвят, нарязваме на ситно главата лук, кашкавала и малкото магданоз. Приготвяме си и „галетата“, да е готова. Това става, като натрошим сухарите в купичка, хаванче или ръчна мелничка. Внимаваме да не станат „на сол“ или прекалено ситни, идеята е да има по-едри частички, които да хрупкат после.

Когато картофите са готови, прецеждаме и ги пускаме под студена вода за кратко, да се охладят (или просто изчакаме за известно време). Изсипваме ги в купа и с помощта на вилица ги намачкваме леко (внимаваме да не станат съвсем на пюре, за да се усещат все пак и парченца).

Овкусяваме със сол и черен пипер, добавяме нарязаните съставки, също разбитото яйце и мекото масло. Разбъркваме добре. Включваме фурната да загрява на 180 градуса.

За да работим бързо, си приготвяме удобна „поточна линия“, да го наречем, на плота в следната последователност – купа с хладка до топла вода, до нея купата с картофената смес, следва дълбока чинийка с натрошените сухари и накрая плоска тавичка с постлана хартия за печене.

Приготвяме кюфтетата по следния начин – топим ръце във водата, оформяме плоски кюфтенца, овалваме добре в приготвената галета (която ще полепне по мократа повърхност) и поставяме в тавичката. Продължаваме, докато не свърши сместа.

Поставяме оформените кюфтета в загрялата фурна за около 15 минути. След това с помощта на шпатула или щипки ги обръщаме и отново запичаме за 10-15 минути. Поднасяме ги топли с млечен сос или гарнитура по избор (салата, например).

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

4	1	2	9		7	5
2		3			8	
	7		8			6
		1	3		6	2
1	5				4	3
7	3	6	8			
6			2		3	
	7		1			4
8	9		6	5	1	7

ОБИКНОВЕН ЗВЕЗДАН

Обикновеният звездан /Lotus corniculatus L./ представлява многогодишно тревисто растение от семейство Бобови. Обикновеният звездан е известен още като звездан, рогат звездан, влахци и жълта глушина.

Растението има силно развита коренова система, с главен вретеновиден корен, проникващ до 2 м в почвата и с множество странични разклонения. Главната маса от кореновите разклонения е разположена в горния слой на почвата. Върху кореновата му система се образуват множество грудки.

Стъблата на обикновен звездан са полегнали или приповдигащи се, достигат до 80 см височина. Листата на билката са тройни, заловени с къси дръжки за стъблените възли, разположени спираловидно. И трите листчета излизат от върха на листната дръжка, като средното листче е със симетрично устройство, а двете странични са несиметрични.

Прилистниците са разположени в основата на листната дръжка, като по форма и размери наподобяват същински листчета, поради което на пръв поглед изглежда, че сложният лист е съставен от 5 листчета.

Цветовете са жълти, понякога с червеникав оттенък, събрани в почти топчести съцветия. Плодът на обикновения звездан представлява линеен цилиндричен боб, който след узряване добива кафяв цвят.

Обикновеният звездан е разпространен в Средиземноморието, цяла Европа, Северна Африка и Азия. Пренесено е в Северна и Средна Америка и в Австралия. У нас вирее из влажните ливади и пещеливите места, по сухите и каменливи склонове, в горите, храсталациите и другаде из цялата страна. Цъфти и плодоноси от май до октомври.

Състав на обикновен звездан

В жълтия пигмент на цветовете са открити кверцетегетин и неговият 7-метиллов естер. От обикновения звездан е изолиран и галактоманан — един цианогенен глюкозид, отделящ синилна киселина. Също така е установено наличието на едно горчичо вещество и на сапонини, от които след хидролиза се отделя соясапогенин. Растението съдържа още протеини, мазнини, безазотни екстрактивни вещества и др.

Ползи от обикновен звездан

Обикновеният звездан е пасищно растение. Добре понася отпъкване и изкъсване. За тревопасните животни младите растения на обикновения звездан се оказват любима храна - стъбълцата им са меки, а цялото растение е богато на белтъчини и мазнини. При цъфтежа обаче се натрупват отровни гликозиди, които щом растенията се окосят или силажират, стават безвредни.

Отглеждан заедно с подходящи житни ливадни треви като червена власатка, ежова главица и ливадна метлица обикновеният звездан е най-подходящ за паша на овце. Разбира се, това не изключва възможността за използването му в смеси за по-едри преживни животни.

Освен за паша смеските с обикновен звездан са подходящи и за сенокос. За разлика от люцерната, листата на обикновения звездан не опадват след изсушаването му в по-късна фаза. Когато се отглежда в смеси за сенокос, добър житен компонент е ежовата главица.

Климатът и почвата в България затвърждават обикновения звездан като вид, без който развитието на икономически и технологично изгоден тревно стопанство, особено в частните стопанства със смесено или специализирано животновъдно направление, е практически невъзможно. Това важи не само за определени климатични зони в страната, а за всички райони, където има условия за селскостопанско производство.

Овен че е високодобивна култура, обикновеният звездан е богат на хранителни вещества. Със застаряването на растенията зелената маса не понижава силно качеството си, както е при другите многогодишни бобови треви (люцерна, детелина, еспарзета). Високото съдържание на протеин и каротин в надземната маса правят обикновения звездан подходяща суровина за производство на витаминно брашно.

Обикновеният звездан се използва в нашата народна медицина при главоболие, болки в стомаха и червата. Предполага се, че ефектът на дрогата се дължи на синилната киселина, която влиза в състава ѝ. Цветовете на обикновения звездан се използват също така за боядисване в жълто. Билката е и добро медоносно растение.

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2.00 лева	1.00 лв./см ²	0.50 лв./см ²

Визит на брой

В кабинета на доктора влиза мъж.
- Съблечете се..и по бързо!
- Ама защо...?
- Аз съм доктора ..и щом казвам..действай!
Мъжът се съблича.
- Кажй сега.., какво те безпокои?
- Докарах въглищата. Къде да ги разтоваря?
- Моля ви, господине махнете това куче от мене, вече усещам как ме полазват бълхи!
- Рекси, ела тук, че леличката има бълхи...

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!